

Sygn. akt VII U 1629/13

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Popielińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Adrianna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2013 r. w Gdańsku

sprawy B. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania B. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 16 kwietnia 2013 r. nr (...)

1. Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej B. T. prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia 01 marca 2013r.;
2. nie stwierdza odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania zaskarżonej decyzji.

Sygn. akt VII U 1629/13

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 kwietnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonej B. T. prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach uznając, iż nie wykazała wymaganego okresu 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

ZUS jako okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach nie uwzględnił okresu od 1 września 1977 r. do 31 grudnia 1982 r., ponieważ zaświadczenie o wykonywaniu prac w szczególnych warunkach z dnia 5 września 2012 r. zostało sporządzone przez przechowawcę dokumentacji. Ponadto, na podstawie przełożonej kserokopii dokumentacji z akt osobowych nie można stwierdzić, że praca wykonywana w w/w okresie była pracą w szczególnych warunkach.

Nadto, organ nie zaliczył do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu od 1 stycznia 1983 r. do 4 listopada 1994 r., ponieważ na świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 16 lutego 2001 r. charakter wykonywanej pracy nie został określony ściśle według wykazu, działu i pozycji w/w rozporządzenia oraz przy powołaniu na zarządzenie resortowe zakład pracy nie wskazał punktu pod którym zajmowane przez ubezpieczona stanowisko wymienione zostało jako stanowisko, na którym ubezpieczona wykonywała prace w szczególnych warunkach.

Ponadto, z przełożonej dokumentacji wynika, że ubezpieczona była zatrudniona na stanowisku samodzielnego operatora systemu EPD, natomiast w powołanym przez zakład pracy zarządzeniu nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 3 marca 1985 r. w wykazie A, dział XIV, poz. 5 nie zostało wymienione stanowisko operatora systemów EPD, tylko: fotograf fotopoligraficzny, grawer mikroelementów, kontroler jakości, monter elementów półprzewodnikowych oraz operator mikroskopów i monitorów ekranowych.

Ubezpieczona odwołała się od powyższej decyzji, wnosząc o jej unieważnienie, o uznanie okresu pracy w Zakładzie (...) ( (...)) od 22 września 1976 r. do 31 grudnia 1982 r. na stanowisku operator systemu elektronicznego przetwarzania danych (EPD), (praca przy monitorach ekranowych) jako prace w szczególnych warunkach (rozporządzenie RM z dnia 7 lutego 1983 r. i zarządzeniem Ministra z dnia 30 maja 1985 r.) oraz o uznanie okresu pracy w Stoczni (...) od 1 stycznia 1983 r. do 4 listopada 1994 r. na stanowisku operator systemu EPD jako pracę w szczególnych warunkach (rozporządzenie RM z dnia 7 lutego 1983 r. i zarządzeniem z dnia 30 maja 1985 r.).

W uzasadnieniu ubezpieczona wskazała, że zatrudnienie w Stoczni (...) było kontynuacją zatrudnienia w (...) na takim samym stanowisku Operator systemu EPD, że w okresie od 22 września 1976 r. do 31 grudnia 1982 r. wykonywała obowiązki operatora systemu EPD a pracodawca potwierdził, że stanowisko to zalicza się do „pierwszego stopnia szkodliwości” zgodnie z wykazem do zarządzenia nr 3 Ministra z dnia 30 marca 1985 r. oraz do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, a w uzasadnieniu powołał się na okoliczności wskazane w treści zaskarżonej decyzji.

W piśmie procesowym z dnia 19 września 2013 r. pozwany organ rentowy do stażu pracy w warunkach szczególnych zaliczył okres od 1 stycznia 1983 r. do 31 października 1997 r., tj. 11 lat, 10 miesięcy i 5 dni.

#### **Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:**

B. T., urodzona dnia (...), w dniu 28 marca 2013 r. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o emeryturę.

Na dzień złożenia wniosku o emeryturę ubezpieczona nie była członkiem OFE, a na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazała łącznie 22 lata, 3 miesiące i 4 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Uznając, iż ubezpieczona nie spełniła warunku 15 lat pracy w warunkach szczególnych, zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 16 kwietnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił jej przyznania prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczności niesporne, vide: wniosek – k. 32-34, karty przebiegu zatrudnienia – k. 42, decyzja z dnia 16 kwietnia 2013 r. - k. 43 akt rentowych, odwołanie – k. 2 akt sprawy)

Ubezpieczona B. T. w dniu 7 czerwca 1976 r. ukończyła dwuletnie Policealne Studium Zawodowe w G., uzyskując kwalifikacje zawodowe do programowania elektronicznych maszyn cyfrowych i tytułu Technika programowania E..

(dowód: dyplom z dnia 7 czerwca 1976 r. – k. 10 akt rentowych)

W okresie od dnia 22 września 1976 r. do 31 grudnia 1982 r. ubezpieczona była zatrudniona w Zakładzie (...) w G. (dalej: (...)) na stanowiskach stażysta, referent ds. obsługi (...) ( urzędzeń przetwarzania danych ) od dnia 1 stycznia 1977 r., operator systemu EPD ( elektronicznego przetwarzania danych ) od dnia 1 września 1977 r., starszy operator systemu EPD od dnia 1 października 1978 r. oraz samodzielny operator systemu EPD od 1 września 1980 r. W dniu 1 kwietnia 1977 r. ubezpieczona została przeniesiona z Działu Przygotowania Danych do działu Eksploatacji Systemów Branżowych.

(dowód: zaświadczeni wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 5 września 2012 r. – k. 12, angaż z dnia 15 września 1977 r. - k. 17, angaż z dnia 30 września 1978 r. – k. 18, angaż z dnia 15 września 1980 r. – k. 19 akt rentowych; świadectwo pracy z dnia 31 grudnia 1982 r. – akta osobowe – k. 43 (koperta), umowa o prace z dnia 22 września 1976 r. – k. angaż z dnia 3 stycznia 1977 r., angaż z dnia 17 marca 1977 r. – k. 36 (koperta) akt sprawy)

Wstępny staż pracy polegał przede wszystkim na nauce i obsłudze urządzeń perforujących karty z danymi. Pracę przy monitorach ubezpieczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy rozpoczęła od 1 września 1977 r., kiedy została zatrudniona na stanowisku operatora systemu EPD. Praca ta polegała na przenoszeniu danych z dokumentacji papierowej na dane cyfrowe potrzebne do obliczeń w przedsiębiorstwie. Różne zakłady przesyłały dane do (...), które świadczyło dla nich usługi kadrowo-płacowe i materiałowe oraz analizę środków trwałych.

(dowód: zeznania ubezpieczonej – k. 40 (protokół CD) akt sprawy)

Z dniem 1 stycznia 1983 r. doszło do przejścia B. T. do pracy w Stoczni (...) S.A. w G. na zasadzie porozumienia przedsiębiorstw jako wykwalifikowanego pracownika w zakresie obsługi komputerów na stanowisku operatora systemu EPD.

(dowód: pismo z dnia 29 listopada 1983 r., pismo z dnia 30 listopada 1982 r., pismo z dnia 14 grudnia 1982 r. – k. 43 (koperta) akt sprawy)

W okresie od 1 stycznia 1983 r. do 31 października 1997 r. ubezpieczona, zatrudniona w Stoczni (...) S.A. w G., stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywała pracę w szczególnych warunkach na stanowisku samodzielnego operatora systemów EPD I kat.

W okresie od 5 listopada 1994 r. do 31 października 1997 r. ubezpieczona przebywała na urlopie wychowawczym.

(niesporne, a nadto vide: świadectwo pracy z dnia 31 października 1997 r. – k. 13, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 16 lutego 2001 r. – k.14 akt rentowych, zaświadczenie o zatrudnieniu z dnia 8 maja 2013 r. i świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 8 maja 2013 r. – k. 3-4, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 2 września 2013 r. – k. 16 akt sprawy)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach niniejszej sprawy, aktach rentowych pozwanego organu oraz aktach osobowych ubezpieczonego ze spornych okresów, których autentyczność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej z urzędu.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły także zeznania samej ubezpieczonej B. T., w których szczegółowo opisała, na czym polegała wykonywana przez nią praca. Zeznania te w ocenie Sądu zasługują na walor wiarygodności, ponieważ razem z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, tworzą zwartą i logiczną całość.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Odwołanie B. T. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. z 2009 r. Dz. U. Nr 153 poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2). Wskazać należy, iż art. 184 ust. 2 został zmieniony przez art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw z dniem 1 stycznia 2013 r. (Dz. U. z dnia 6 czerwca 2012 r.). Od dnia 1 stycznia 2013 r. otrzymał on brzmienie: emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 ustawy. Przy czym dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa wyżej za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (ust. 2 art. 32 ustawy). Zgodnie natomiast z dalszym uregulowaniem wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym wyżej przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (ust. 4 art. 32). Oznacza to, że na potrzeby niniejszej ustawy pracami wykonywanymi w szczególnych warunkach są prace wymienione w § 4-8a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. nr 8 poz. 43 ze zm.), mimo, iż przedmiotowe rozporządzenie zostało wydane w oparciu o art. 55 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267), która z kolei została uchylona z dniem 1 stycznia 1999 r. przez art. 195 pkt 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A - prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego - stanowiącym załącznik do rozporządzenia w dziale XIV (Prace różne) pod pozycją nr 5 wymienione są prace szczególnie obciążające narząd wzroku i wymagające precyzyjnego widzenia - w kartografii, montażu mikroelementów wymagającego posługiwania się przyrządami optycznymi oraz przy obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych.

Dodatkowo wskazać należy również na § 2 ust. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., zgodnie z którym okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem i utartą praktyką w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43 ze zm.) mogą być ustalane także innymi środkami

dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

W sprawie bezspornym jest, że na dzień złożenia wniosku o emeryturę ubezpieczona nie była członkiem OFE, wiek 55 lat ukończyła w dniu 30 czerwca 2009 r. oraz, że na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazała łącznie okres składkowy i nieskładkowy przekraczający 20 lat (tj. 22 lata, 3 miesiące i 4 dni).

W toku niniejszego postępowania organ rentowy, po analizie przełożonej w sprawie dokumentacji, w tym w szczególności świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 2 września 2013 r., do stażu pracy w warunkach szczególnych zaliczył okres zatrudnienia ubezpieczonej od 1 stycznia 1983 r. do 31 października 1997 r. w Stoczni (...) S.A. w G.. W ocenie Sądu okres ten winien jednak zostać ograniczony do dnia 4 listopada 1994 r. (od dnia 5 listopada 1994 r. do 31 października 1997 r. ubezpieczona przebywała na urlopie wychowawczym). Łącznie zatem ubezpieczona, jak prawidłowo ustalił organ rentowy, udowodniła 11 lat, 10 miesięcy i 5 dni okresu pracy w warunkach szczególnych.

W związku z powyższym, przedmiotem sporu pozostało ustalenie, czy nieuwzględniony przez ZUS okres zatrudnienia od dnia 22 września 1976 r. do 31 grudnia 1982 r. w Zakładzie (...) w G., może zostać uznany za okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

W ocenie organu rentowego nie ma ku temu podstaw, ponieważ zaświadczenie o wykonywaniu prac w szczególnych warunkach z dnia 5 września 2012 r. zostało sporządzone przez przechowawcę dokumentacji. Ponadto, na podstawie przełożonej kserokopii dokumentacji z akt osobowych nie można stwierdzić, że praca wykonywana w w/w okresie była pracą w szczególnych warunkach.

W celu ustalenia charakteru pracy ubezpieczonego oraz warunków jej wykonywania Sąd Okręgowy uznał za zasadne dopuścić dowód z akt rentowych pozwanego, z akt osobowych dotyczących zatrudnienia ubezpieczonego (...) Sp. z o.o, w G., z dokumentacji zgromadzonej w toku niniejszego postępowania, ze sprawy VII U 3009/1 tut. Sądu, akt sprawy XV U 1579/10 tut. Sądu, ze szczerym uwzględnieniem kart 15-17 oraz 19-26, 44-45 i 48-53, a nadto z zeznań świadków Z. P., J. B., M. Ś., W. W., Z. Z., W. P., R. A., Z. A., Z. S. oraz samego ubezpieczonego.

Wskazać należy, że z treści zgromadzonej w niniejszej sprawie dokumentacji wynikało, że ubezpieczona B. T. w okresie od dnia 22 września 1976 r. do 31 grudnia 1982 r. ubezpieczona była zatrudniona w Zakładzie (...) w G. na stanowiskach stażysta, referent ds. obsługi UPD od dnia 1 stycznia 1977 r., operator systemu EPD od dnia 1 września 1977 r., starszego operatora systemu EPD od dnia 1 października 1978 r. oraz samodzielnego operatora systemu EPD od 1 września 1980 r. W dniu 1 kwietnia 1977 r. ubezpieczona została przeniesiona z Działu Przygotowania Danych do działu Eksploatacji (...) Branżowych.

Należy podkreślić, że sporny nie był okres pracy w w/w przedsiębiorstwie – okres ten został bowiem uwzględniony w ogólnym okresie zatrudnienia ubezpieczonej. Ustalenia w sprawie wymagał natomiast charakter pracy ubezpieczonej, który został jednoznacznie potwierdzony na podstawie treści jej własnych zeznań oraz nazewnictwa stanowisk, na których pracowała. Bezsprzecznie, w ocenie sądu, ubezpieczona wykazała, iż w okresie od dnia 1 września 1977 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała prace szczególnie obciążające narząd wzroku i wymagające precyzyjnego widzenia przy obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych, która polegała na przenoszeniu danych z dokumentacji papierowej na dane cyfrowe potrzebne do obliczeń w przedsiębiorstwie, korzystając dla tych celów z komputerów.

Pomimo, że ubezpieczona była osobą bezpośrednio zainteresowaną w pozytywnym rozstrzygnięciu niniejszej sprawy, co mogło mieć wpływ na treść jej zeznań, w ocenie Sądu Okręgowego, jej zeznania należało uznać za wiarygodne jako spójne i logiczne oraz korespondujące z treścią pozostałego, zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego zawartego w aktach osobowych.

Ponadto, na ocenę Sądu Okręgowego w przedmiocie charakteru pracy ubezpieczonej w (...) wpływ miała okoliczność, że ubezpieczona na podstawie porozumienia pracodawców z dniem 1 stycznia 1983 r. została przeniesiona do Stoczni (...) S.A., gdzie zajmowała tożsame stanowisko co w (...), a okres ten został zaliczony przez organ rentowy do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy uznał natomiast, iż na zaliczenie do stażu pracy w warunkach szczególnych nie zasługiwał natomiast okres od dnia 22 września 1976 r. do 31 grudnia 1976 r., ponieważ ubezpieczona potwierdziła, iż odbywała różnego rodzaju szkolenia i dopiero od dnia 1 stycznia 1977 r. rozpoczęła pracę wyłącznie przy monitorze ekranowym.

Biorąc pod uwagę wnioski płynące z całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz okoliczność, że organ rentowy ostatecznie zaliczył do stażu pracy w warunkach szczególnych w Stoczni (...) S.A. w G., który był faktycznie kontynuacją drogi zawodowej ubezpieczonej rozpoczętej w (...), Sąd Okręgowy stwierdził, iż ubezpieczona w okresach od dnia 1 września 1977 r. do 31 grudnia 1982 r. oraz od dnia 1 stycznia 1983 r. do 4 listopada 1994 r. w rzeczywistości stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała prace w warunkach szczególnych na stanowisku wymienionym w wykazie A - prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego - stanowiącym załącznik do rozporządzenia w dziale XIV (prace różne) pod pozycją nr 5.

Po uwzględnieniu powyższych okresów do stażu pracy w szczególnych warunkach, należało zatem uznać, iż ubezpieczona legitymuje się wymaganym 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy zważył, iż pozwany decyzją odmowną uzasadnił wskazując, iż zaświadczenie o wykonywaniu prac w szczególnych warunkach z dnia 5 września 2012 r. zostało sporządzone przez przechowawcę dokumentacji i dlatego nie może być honorowane przez pozwanego organ rentowy. Ponadto podał, że na podstawie przełożonej kserokopii dokumentacji z akt osobowych nie można stwierdzić, że praca wykonywana w w/w okresie była pracą w szczególnych warunkach. Sąd stwierdził jednak, iż w świetle nadesłanej przez archiwum dokumentacji osobowej, dokumentacji z akt organu rentowego oraz jednoznacznych i wiarygodnych zeznań ubezpieczonej okoliczność wykonywania przez nią pracy w szczególnych warunkach w spornych okresach nie budzi wątpliwości.

Należy podkreślić, że warunkiem przyznania prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach nie jest przedłożenie odpowiedniego świadectwa pracy, ale wykonywanie pracy w szczególnych warunkach na stanowiskach wymienionych w załącznikach do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Reasumując należało stwierdzić, że ubezpieczona w toku niniejszego postępowania wykazała, że przez okres przekraczający 15 lat pracowała w warunkach szczególnych i spełnia przesłanki do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku.

Nadmienić należy również, że zgodnie z treścią art. 100 ust.1 ustawy emerytalnej prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, z zastrzeżeniem ust. 2. , zaś na podstawie art. 129 ust. 1 świadczenie wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, **nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek** lub wydano decyzję z urzędu.

Biorąc pod uwagę ustalony stan faktyczny i argumenty podnoszone powyżej, Sąd Okręgowy w punkcie I wyroku, na podstawie art. 477<sup>14</sup> § 2 k.p.c. i cyt. wyżej przepisów zmienił zaskarżoną decyzję organu ubezpieczeniowego i przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 1 marca 2013 r. tj. od pierwszego dnia miesiąca ,w którym został złożony wniosek.

W punkcie II wyroku Sąd Okręgowy, mając na względzie dyspozycję art. 118 ust . 1 a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, uznał z kolei, iż pozwany organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji z uwagi na to, że dopiero przeprowadzenie obszernego postępowania dowodowego w toku postępowania przed sądem, w tym w szczególności dopuszczenie dowodu z akt

osobowych ubezpieczonej oraz z jej zeznań, pozwoliło na uznanie, że w spornych okresach wykonywała pracę w warunkach szczególnych.

/-/ SSO Monika Popielińska